

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ የሴቶች፣ ህጻናትና ወጣቶች ሚኒስቴር

F.D.R.E Ministry of Women Children and Youth

**የአደራ ቤተሰብና የሀገር ውስጥ
ጉዳይቻ አገልግሎት አሰጣጥ መመሪያ
ቁጥር 48/2013**

**Directive on Foster Family
and Domestic Adoption**

ሐምሌ/ 2011 ዓ.ም

አዲስ አበባ

JULY 2019 G.C

Addis Ababa

ማውጫ

ክፍል 1 ጠቅላላ

- 1. መግቢያ.....2
- 2. ትርጓሜ.....3
- 3. ዓላማ.....4
- 4. አስፈላጊነት.....4
- 5. የአፈጻጸም ወሰን.....5

ክፍል 2 የአድራጊ ቤተሰብ አገልግሎት አሰጣጥ

- 6. በአድራጊ ቤተሰብ ተጠቃሚ ስለሚሆኑ ህፃናት6
- 7. በተቋማት የሚከናወኑ ተግባራት.....6
- 8. የአድራጊ ቤተሰብ ለመሆን ብቁ የሚያደርጉ መስፈርቶች.....7
- 9. የስነልቦናና ማህበራዊ ጥናት ማካሄድ7
- 10. በአድራጊ ቤተሰቦች በኩል የሚጠየቁ ማስረጃዎች.....9
- 11. የተጠቃሚ ህፃናት ዳሰሳ.....9
- 12. ለአድራጊ ቤተሰቦች ስልጠና ስለመስጠት.....9
- 13. ህፃናትን ከአድራጊ ቤተሰብ ጋር ማዛመድ.....10
- 14. የማዛመድ ተግባር ከመከናወኑ በፊት የሚፈጸሙ የማጣራት ስራዎች.....10
- 15. የማቀራረብና ትስስር ስራዎች.....11
- 16. የአድራጊ ቤተሰብ የውል ስምምነት11
- 17. በውል ስምምነቶች ውስጥ መካተት ያለባቸው ዋና ዋና ጉዳዮች.....11
- 18. የአድራጊ ቤተሰብ ግዴታዎች.....12
- 19. ክትትልና ድጋፍ ማድረግ.....12
- 20. በክትትልና ድጋፍ ጊዜ የሚከናወኑ ዋና ዋና ተግባራት.....13
- 21. ድጋፍና ክትትል የሚያደርጉ አካላት ሚና.....13
- 22. ከአድራጊ ቤተሰብ ክብካቤ ወደ ሌሎች አማራጮች ስለሚደረግ ሽግግር.....14
- 23. የአድራጊ ቤተሰብ ክብካቤ የድጋፍ አገልግሎት ሊቋረጥ የሚችልባቸው ሁኔታዎች.....15

ክፍል 3

- 24. በጉዲፊቻ ድጋፍና ክብካቤ አገልግሎት ተቋምና በመንግስት ተቋማት የሚከናወኑ ተግባራት.....16
- 25. በሀገር ውስጥ ጉዲፊቻ ድጋፍ አገልግሎት ተጠቃሚ የሚሆኑ ህፃናት ምዝገባ፣ ምልመላና መረጣ የሚከናወኑ ዝርዝር ተግባራት.....17
- 26. ሁለቱንም ወላጆቻቸውን በተለያዩ ምክንያቶች ያጡ ህፃናትን በተመለከተ.....17
- 27. ተጥለው የተገኙ ህፃናት በጉዲፊቻ አገልግሎት ተጠቃሚ ስለሚሆኑበት ሁኔታ፣.....18
- 28. ሁለቱም ወላጆች በህይወት ያሏቸው ህፃናት.....18
- 29. አንድ ወላጅ ብቻ ስላላቸው ሕፃናት.....19
- 30. ልዩ ፍላጎት ያላቸው ህፃናት19
- 31. ጉዲፊቻ ተደራጊ ህፃናትን በተመለከተ ሊቀርቡ ስለሚገባቸው ማስረጃዎች.....19
- 32. በጉዲፊቻ አድራጊ ቤተሰቦች በኩል የሚፈልጉ ማስረጃዎች.....20
- 33. ምክርና ስልጠናን በተመለከተ.....22
- 34. ህጻኑን ከጉዲፊቻ ቤተሰቡ ጋር ማዛመድ.....22
- 35. የክትትልና ድጋፍ አግባብ.....22
- 36. የሀገር ውስጥ ጉዲፊቻ የድጋፍ አገልግሎት ሊቋረጥ የሚችልባቸው ሁኔታዎች.....23

ክፍል 4

- 37. ቅንጅታዊ አሰራር.....23
- 38. የተጠያቂነት አሰራር.....23
- 39. የመረጃ አያያዝ ስርዓት.....24

ክፍል 5

- 40. የህፃናት ጉዳይ የሚከታተሉ የመንግስት ተቋማት ተግባርና ሃላፊነት.....25
- 41. በአማራጭ የህፃናት ድጋፍና ክብካቤ ዙሪያ የሚሰሩ መንግስታዊ ያልሆኑ አካላት.....25

ተግባርና ሃላፊነት.....	25
አባሪ 1: የአደራ ቤተሰብ አገልግሎት ቅጽ.....	26
አባሪ 2: የአገር ውስጥ ጉዲፊቻ አድራጊ ቤተሰብ ቅጽ.....	34

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. መግቢያ

ወላጆቻቸውን በተለያዩ ምክንያት ያጡና በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙ ህጻናትን በተለያዩ አማራጭ የድጋፍና እንክብካቤ ዘዴዎች ሊደገፉ እንደሚገባ በኢ.ፌ.ዴ.ሪ ህገ መንግስት እና በሌሎች ዝርዝር ህጎች መንግስት የገባውን ቃል ወደ ተግባር ለመለወጥ የሚያስችል የአደራ ቤተሰብንና የሀገር ውስጥ ጉዲፊቻ አገልግሎት የአሰራር ስርዓትን ማጠናከር አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በተሻሻለው የቤተሰብ ህግ ጉዲፊቻ የሚፈጸምባቸው መሰረታዊ መርሆዎች የተቀመጡ ቢሆንም ዝርዝር የአፈጻጸም መመሪያ ባለመኖሩ በአሰራሩ ላይ ወጥነትና ቅንጅታዊ አሰራር የጎደለው ሆኖ በመታየቱ አሰራሩ ህግን የተከተለ፤ ወጥነት ያለውና ቅንጅታዊ አሰራሩ ምን መምሰል አለበት የሚለውን የሚወስን መመሪያ ማውጣት በማስፈለጉ፤

ኢትዮጵያ ተቀብላ ያጸደቀቻቸው የአለም አቀፍ የሕፃናት መብት ኮንቬንሽን እና የአፍሪካ የህጻናት መብትና ደህንነት ቻርተር የአደራ ቤተሰብና የሀገር ውስጥ ጉዲፊቻ በተመለከተ ያስቀመጡትን ድንጋጌዎች በተሟላ ሁኔታ ተግባራዊ ለማድረግ የሚስችል መመሪያ ማዘጋጀት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

በአገር ውስጥ ጉዲፊቻ አፈጻጸም ያለውን የአሰራር ችግር ለማስወገድ የሚያስችል ጠንካራ የሆነ የክትትልና ድጋፍ የአሰራር ስርዓት መዘርጋት ተገቢ ሆኖ በመገኘቱ፤

የሴቶች፣ ህጻናትና ወጣቶች ሚኒስቴር ደህንን የአደራ ቤተሰብና የሀገር ውስጥ ጉዲፊቻ የአፈጻጸም መመሪያ አውጥቷል፡፡

2. ትርጓሜ

በዚህ መመሪያ ውስጥ በሌላ አግባብ ካልተገለጸ በስተቀር፤

- (1) “የአደራ ቤተሰብ” ማለት በተለያዩ ምክንያቶች ወላጆቻቸውና ቤተሰቦቻቸው ጋር ማደግ ያልቻሉና ለችግር የተጋለጡ ህጻናትን ለአጭር ወይም ለረጅም ጊዜ ከሚመለከተው አካል ጋር በሚፈጸም ውል መሰረት ህጻናትን በአደራ ወስዶ የሚንከባከብና የሚያሳድግ ቤተሰብ ነው።
- (2) “የአደራ ቤተሰብ ክብካቤ” ማለት ከተፈጥሮ ወላጆቻቸውና ከቤተሰቦቻቸው ጋር መኖር ያልቻሉ ህጻናትን ለአጭር ወይም ለረጅም ጊዜ በቂ የሆነ ቁሳዊ፣ ስነ-ልቦናዊና ማህበራዊ እንክብካቤ በአደራ ቤተሰብ ውስጥ እያገኙ ወደ ቤተሰቦቻቸው/አሳዳጊዎቻቸው ወይም በዘላቂነት ወደሚኖሩበት ቦታ የሚተላለፉበት ሂደት የሚመቻችበት አንዱ የህጻናት ክብካቤ አማራጭ ነው።
- (3) “ተቋም” ማለት አግባብ ካለው የፌዴራል መንግስት አካል ስልጣን ወይም ፈቃድ የተሰጠው የሃገር ውስጥ ጉዲፈቻ ወይም የአደራ ቤተሰብን አገልግሎትን ለመስጠት የተቋቋመ የመንግስት ወይም የበጎ አድራጎት ድርጅት ነው።
- (4) “ጉዲፈቻ” ማለት ለችግር በተጋለጠና በተፈጥሮአዊ ወላጆቹ ሊያድግ ባልቻለ ህጻንና በጉዲፈቻ አድራጊ ወላጆች መካከል ህግን መሰረት አድርጎ የሚመሰርት ቋሚ የወላጅነትና የልጅነት ግንኙነት ነው።
- (5) “የሀገር ውስጥ ጉዲፈቻ” ማለት በአንድ ኢትዮጵያዊ ህጻንና በአንድ ኢትዮጵያዊ ዜግነት ባለው ሰው መካከል በኢትዮጵያ ህግ መሰረት የሚፈጸም የጉዲፈቻ አይነት ነው።
- (6) “ለችግር የተጋለጡ ሕፃናት” ማለት ሁኔታው ተለይቶ በሚታወቅ ምክንያት ችግር ውስጥ ያሉና እና መሠረታዊ መብቶቻቸውን ሊጠበቅላቸው ያልቻሉ፣ የመኖር ዋስትናቸው፣ የድጋፍ ሁኔታቸው፣ ህጋዊ ከለላ የማግኘት ወይን ዕድገታቸው አደጋ ላይ የወደቀ ሕፃናት ማለት ነው። ከላይ የተገለጹት መስፈርቶች እንደተጠበቁ ሆነው ከዚህ በታች የተመለከቱትን ህጻናት ያካትታል፡
 - (ሀ) ተጥለው የተገኙ ህጻናት፣
 - (ለ) አንድ ወይም ሁለቱን ወላጆች በሞት ያጣ ሕፃን ሆኖ ደጋፊና ተንከባካቢ የሌለው፣
 - (ሐ) የአልጋ ቁራኛ በመሆናቸው፣ የአካል ጉዳት እና የአዕምሮ ህመም ችግሮች ያለባቸው በመሆኑ ወላጆቹ ሊረዳ ያልቻለ ህጻን፣
 - (መ) በጎዳና ላይ የሚኖሩ ሕፃናት፣
 - (ሠ) በሕፃናት ማሳደጊያ ውስጥ የሚገኙ ሕጻናት፣
 - (ረ) በቤተሠብ መፈናቀል ምክንያት ያለአሳዳጊ ለብቻቸው የቀሩ ሕፃናት፣
 - (ሰ) በኢኮኖሚ ችግር ምክንያት ከቤተሰቡ እንክብካቤ ማግኘት ያልቻለ ህጻን፣

(ሽ) በቤተሰቦቻቸው ቸል የተባሉና ተንከባካቢ የሌላቸው ህጻናት፤

(7) በዚህ መመሪያ ውስጥ በወንድ ሶታ የተገለጸው የሴት ጾታንም ያካትታል።

3. ዓላማ

ይህ መመሪያ መንግስታዊና መንግስታዊ ባልሆኑ ድርጅቶችና አካላት በተለያየና ወጥነት በሌለው ሁኔታ ይፈጸም የነበረውን የአደራ ቤተሰብ ክብካቤና የአገር ውስጥ ጉዲፊቻ አገልግሎት ወጥ በሆነ መንገድ እንዲፈፀሙ ለማድረግ ነው።

4. አስፈላጊነት

- (1) ለችግር ተጋላጭ የሆኑ ህጻናትን በአደራ ቤተሰብ ክብካቤና በአገር ውስጥ ጉዲፊቻ ፕሮግራሞች ላይ የህብረተሰቡን ሃብትና እውቀት በማቀናጀት ህጻናትን በአካባቢያቸውና በባህላቸው ውስጥ ሆነው ጊዜያዊና ዘለቄታዊ ድጋፍና እንክብካቤ እንዲያገኙ ለማድረግ፤
- (2) በአደራ ቤተሰብና በአገር ውስጥ ጉዲፊቻ አገልግሎት ዙሪያ የሚሰሩ ተቋማት እና ሌሎች ባለድርሻ አካላት የሚሰጧቸውን አገልግሎቶች ወጥና ደረጃውን የጠበቀ፣ ግልፅ፣ የተጠያቂነት ስርዓት ያለው እንዲሆን የሚረዳ ጠንካራ አገራዊ የአሰራር ስርዓት መዘርጋት በማስፈለግ፤
- (3) የህጻናት አማራጭ የድጋፍና ክብካቤ ፕሮግራም ይበልጥ ተፈጻሚ ይሆን ዘንድ በአደራ ቤተሰብ ክብካቤና በአገር ውስጥ ጉዲፊቻ የድጋፍ አገልግሎቶች ዙሪያ ዝርዝር የአፈጻጸም መመሪያ ማዘጋጀት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ።

5. የመመሪያው ወሰን

- (1) ይህ መመሪያ በአደራ ቤተሰብ፣ በሀገር ውስጥ ጉዲፊቻ አደራጊ ቤተሰብ እና በአገልግሎቶቹ ተጠቃሚ በሆነ ህጻን፣ እንዲሁም አገልግሎት በሚሰጡ የፌደራል መንግስት ተቋማት እና ከፌዴራል መንግስት ፈቃድ በተሰጣቸው የበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማህበራት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።
- (2) ክልሎችና ከተማ አስተዳደሮች ይህን መመሪያ እንደመነሻ በመውሰድ የአካባቢያቸውን ነባራዊ ሁኔታ ማገናዘብ የራሳቸውን መመሪያ ሊያዘጋጁ ይችላሉ።

ክፍል ሁለት

ስለአደራ ቤተሰብ ክብካቤ አገልግሎት

6. በአደራ ቤተሰብ ተጠቃሚ ስለሚሆኑ ህፃናት

- (1) በአደራ ቤተሰብ የእንክብካቤ ዘዴ ተጠቃሚ የሚሆኑ ህፃናት በዚህ መመሪያ አንቀጽ 2(6) የተዘረዘሩት ህፃናት ይሆናሉ፡፡
- (2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተጠቀሰው ቢኖርም በዚህ መመሪያ አንቀጽ 2(6) ፊደል ተራ (ቀ) እና (በ) የተጠቀሱት ህፃናት ቤተሰብ ውስጥ እያሉ የሚደገፉበት ሁኔታ ካለ በአደራ ቤተሰብ አገልግሎት ተጠቃሚ ሊሆኑ አይችሉም፡፡

7. በተቋማት የሚከናወኑ ተግባራት

- (1) በየደረጃው ያሉ የተለያዩ የማህበረሰብ አቀፍ አደረጃጀቶችን በመጠቀም ህፃናት ቤተሰባዊ አስተዳደግ እንዲኖራቸው ያስፈለገበትን ምክንያት እንዲሁም የአደራ ቤተሰብ ምንነትና አስፈላጊነት፣ በአገር ውስጥ ባሉ አማራጮች ህፃናትን መደገፍ የሚኖረውን ጠቀሜታ በተመለከተ የተለያዩ የግንዛቤ ማስጨበጫ ፕሮግራሞችን በመቅረጽ ለማህበረሰቡ የግንዛቤ ማስጨበጫ ፕሮግራሞችን የማመቻቸት ሃላፊነት አለባቸው፡፡
- (2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(1) መሰረት የሚሰጥ የግንዛቤ ማስጨበጫ ፕሮግራም በማህበረሰቡ ዘንድ የሚንፀባረቁ የአመለካከት ክፍተቶችን በመድፈን በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙ ህፃናት ተገቢ የሆነ ድጋፍና ክብካቤ እንዲደረግላቸው የሚያስገነዝብ መሆን ይኖርበታል፡፡
- (3) በአደራ ቤተሰብ ፕሮግራም ህፃናትን ወስዶ ለመንከባከብ ወይም ለማሳደግ ፈቃደኛ የሆኑ ቤተሰቦችን የመመዝገቢያ ቅጽ በማዘጋጀት እንዲሞሉ ማድረግ ይኖርባቸዋል፡፡ ምዝገባ ሲያከናውኑ የሚከተለውን ሂደት መከተል አለባቸው፡፡
 - (ሀ) የአደራ ቤተሰብ ለመሆን ፍላጎት ያላቸው ቤተሰቦች በተሰጣቸው የመመዝገቢያ ቅጽ ላይ ለመውሰድ የፈለጉትን ህጻን እድሜ፣ ጾታ ፣ የጤንነት ሁኔታ እና ሌሎች ህጻኑ የሚገኝበትን ሁኔታ በግልጽ ማመላከት አለበት፡፡
 - (ለ) ቅጹን ያስሞላው ሠራተኛና ያረጋገጠው ሃላፊ ስም፣ ፊርማና ቅጹ የተሞላበት ቀን በቅጹ ሊሰፍር ይገባል፡፡
- (4) ዕድሜያቸው ከ5 አመት በላይ የሆኑ ህፃናት ለአደራ ቤተሰብ ከመሰጠታቸው በፊት እንደ የእድሜያቸው እና የግንዛቤ አድማሳቸው ደረጃ በአደራ ቤተሰቡ ስለሚደረግላቸው እንክብካቤ የስነ ልቦና ዝግጅት እንዲኖራቸው ማድረግ አለባቸው፡፡

8. የአደራ ቤተሰብ ለመሆን ብቁ የሚያደርጉ መስፈርቶች

በአደራ ቤተሰብ ህጻናትን መንከባከብ ወይም ማሳደግ የሚችሉ ቤተሰቦች ዙሪያ የቅድመ ማጣራት ስራዎችን መስራት የሚያስፈልገው ሲሆን ቤተሰቦቹ ሊያሟሏቸው የሚገቧቸው ዋና ዋና መስፈርቶች ፣

- (1) በዜግነት ኢትዮጵያዊ የሆኑና ነዋሪነታቸውም በቋሚነት ኢትዮጵያ ውስጥ ለሆኑ ብቻ ነው።
- (2) ዕድሜው ከ25 በላይ መሆን አለበት።
- (3) አማራጭ ካልጠፋ በስተቀር ህጻናት ለአደራ ቤተሰብ የሚሰጡት በትዳር ለተሳሰሩ ቤተሰቦች ነው።
- (4) ህጻኑ በሚኖርበት ማህበረሰብ የሚገኝ የአደራ ቤተሰብ ቅድሚያ ሊሰጣቸው ይችላል።
- (5) በአደራ ቤተሰብ ህጻን ለመቀበል ፈቃደኛ መሆናቸውን በጽሁፍ ገልጸው ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- (6) ህጻንን ለማሳደግ የሚያስችል በቂ ኢኮኖሚያዊ አቅም ያላቸው መሆኑን የሚያረጋግጥ ማስረጃ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- (7) ከህጻናት መብት ጥሰት ጋር ተያያዥ በሆኑ ወንጀሎች ተከሶው ያልተቀጡ ስለመሆናቸው የሚያረጋግጥ ማስረጃ ማቅረብ አለባቸው።
- (8) ህጻንን በአደራ ተቀብለው ለመንከባከብ ጤንነታቸው ብቁ ስለመሆኑ ፈቃድ ከተሰጠው የህክምና ተቋም ማስረጃ ማቅረብ አለባቸው።

9. የስነልቦናና ማህበራዊ ጥናት ማካሄድ

(1) በዚህ መመሪያ አንቀጽ 8 የተዘረዘሩት ዋና ዋና መስፈርቶች መሟላታው ከተረጋገጠ በኋላ የህጻናትን ጉዳይ በሚከታተል የመንግስት አካል ህጻናት ለአደራ ቤተሰቦች ከመሰጠታቸው በፊት በበጎ ፈቃደኛ ቤተሰቦች መኖሪያ ቤት በአካል በመገኘት በተዘጋጀው የስነ ልቦናና ማህበራዊ ጥናት ቼክሊስት/ፎርም/ መሰረት የአደራ ቤተሰቡን የኢኮኖሚ፣ የስነልቦናና ማህበራዊ ሁኔታ ማስጠናት ይኖርበታል።

(2) የስነ ልቦናና ማህበራዊ ጥናት ሲካሄድ የሚመለከቱ የሚከተሉትን ሁኔታዎች መሟላታቸው መጣራት ይኖርበታል፤

- (ሀ) የአደራ ቤተሰቦቹ ስምና አድራሻ፤
- (ለ) በአደራ ቤተሰቦች ውስጥ የሚኖሩ የተፈጥሮ ልጆችና ሌሎች የቤተሰቡ አባላት ብዛት፣ ዕድሜ፣ የጾታ ስብጥርና ያላቸውን ቤተሰባዊ ትስስር፤

- (ሐ) የአደራ ቤተሰቦቹ ወርሃዊ የገቢ መጠን፤
- (መ) የጋብቻ ሁኔታ ፤
- (ሠ) የአደራ ቤተሰቦች የቤት ይዞታ ሁኔታ (የግል፣የኪራይ፣ የጥገኝነት) እንዲሁም የክፍሎች ብዛት፣ የመጫወቻ ስፍራዎች ወዘተ
- (ረ) የአደራ ቤተሰቦች ህጻን ለማሳደግ ያላቸው ፍላጎትና ተነሳሽነት ምክንያት፤
- (ሰ) ስለአደራ ቤተሰቦች ምስክርነት መስጠት የሚችሉ ግለሰቦችን የማነጋገር (ቢያንስ 3 ሰዎች)፤
- (ሸ) የአደራ ቤተሰቦች የአኗኗር ዘይቤ ፤
- (ቀ) የአደራ ቤተሰቦች ከማህበረሰቡ ጋር ያላቸው መስተጋብር፤
- (ባ) የአደራ ቤተሰቦች ከተፈጥሮ ልጆቻቸው ጋር ያላቸው ግንኙነት
- (ተ) በድጋፍ አገልግሎት ስምምነት መሰረት ከህፃኑ የተፈጥሮ ወላጆችና ቤተሰቦቹ ጋር ግንኙነት እንዲኖራቸው ያላቸው ፍላጎትና ፍቃደኝነት፤
- (ቸ) የህፃናትን መሰረታዊ ፍላጎቶች(የጤና እና የምግብ) በማሟላትና በህፃናት አስተዳደግ ዙሪያ ያላቸው የግንዛቤ መጠንና እውቀታቸውን ለማዳበር ያላቸው ቁርጠኝነት፤
- (ኀ) የአደራ ቤተሰቦች ከህጻናት መብት ወይም ከሰብአዊ መብት ጥቃት ጋር በተያያዙ ወንጀሎች ተከሰው ያልተቀጡ ስለመሆናቸው፤
- (ሃ) የአደራ ቤተሰቦቹ ህጻናትን ለመንከባከብ ያላቸው የጤንነት ሁኔታ፤
- (ኘ) ከአደራ ሰጭ ተቋሙ ጋር አገልግሎቱ የሚያስፈልጋቸውን ቅድመ ሁኔታዎች ለማሳካት ያላቸው ፍቃደኝነት፤
- (አ) የአደራ ቤተሰቦች ሃላፊነት የሚሰማቸው፣ የአልኮል ሱሰኛ ያልሆኑ እና ከሌሎች አደንዛዥ እጾች ተጠቃሚነት ያለመሆናቸውን፤
- (ከ) ስለ ሕጻናት አስተዳደግና ስለ አደራ ቤተሰብ ያላቸው ግንዛቤ፤
- (ኸ) የአደራ ቤተሰቦች የገቢ ሁኔታ ማስረጃዎች፤
- (ወ) የአደራ ቤተሰቦች ለማህበራዊ ሰራተኞች ጋር ስለህፃኑ አጠቃላይ ሁኔታ ተአማኒነት ያላቸው መረጃዎችን ለመስጠት ያላቸው ተነሳሽነትና ፈቃደኝነት፤
- (ዐ) ከላይ የተጠቀሱትን መስፈርቶች በማገናዘብ የአደራ ቤተሰብ አገልግሎት ሰጭ ተቋማት በአንድ የአደራ ቤተሰብ ውስጥ ምን ያክል ህጻናትን በአንድ ጊዜ ለማሳደግ እንደሚችሉ ይወሰናል፡፡

10. በአደራ ቤተሰቦች በኩል የሚጠየቁ ማስረጃዎች

- (1) የአደራ ቤተሰቦች በዜግነት ኢትዮጵያዊ መሆናቸውን የሚገልጽና በሚመለከተው የመንግስት አካል በኩል የተረጋገጠ ህጋዊ መታወቂያ ፣
- (2) የአደራ ቤተሰቦች የልደት ሰርተፍኬት፣
- (3) ህጻን ለመንከባከብና ወስዶ ለማሳደግ ተላላፊና ከማይድን በሽታ ነጻ ስለመሆናቸው የሚያረጋግጥ የሃኪም ማስረጃ፣
- (4) ከህጻናት መብትና ከሰብአዊ መብት ጥሰት ጋር በተያያዘ ወንጀል ተከሰው ያልተቀጡ መሆኑን የሚያረጋግጥ ማስረጃ፣
- (5) የጋብቻ የምስክር ወረቀት፣
- (6) የገቢ ሁኔታ ማስረጃ ማቅረብ ይጠበቅባቸዋል፡፡

11. የተጠቃሚ ህጻናት ዳሰሳ

ህጻኑ ለአደራ ቤተሰቦች ከመሰጠቱ በፊት ስለህጻኑ አጠቃላይ ሁኔታ የዳሰሳ ጥናት የሚደረግ ሲሆን ጥናቱ የሚከተሉትን ጉዳዮች የሚያካትት መሆን አለበት፡

- (1) የህጻኑ አጠቃላይ መረጃ፡- ጾታ፣ ዕድሜ፣ ቋንቋ፣ ኃይማኖት (ራሱን መግለጽ ለሚችል ህጻን)፣ የትውልድ ቦታ እና የመሳሰሉት
- (2) ህጻኑ የሚኖርበት አድራሻ፣
- (3) የህጻኑ የልደት የምስክር ወረቀት፣
- (4) የህጻኑ የቤተሰቦች ሁኔታ፣ (ተጥሎ የተገኘ፣ አንድ ወላጁን ያጣ፣ ሁለቱንም ወላጆቹን ያጣ እና የመሳሰሉት
- (5) የህጻኑ አካላዊ፣ አዕምሮአዊ፣ ስነልቦናዊና የጤና ሁኔታ፣
- (6) የህጻኑ የትምህርት ሁኔታ፣
- (7) የህጻናቱ የኢኮኖሚ ሁኔታ (ለምሳሌ፡ በውርስ ወይም በስጦታ የተገኙ ሀብቶች ስለመኖራቸው)፣
- (8) ህጻኑ ተጥሎ የተገኘ ከሆነ ህጻኑን ከተጣለበት ቦታ ያነሳው ግለሰብ ስምና አድራሻ፣ የተገኘበት ቀን፣ ቦታ እና የመሳሰሉት ማስረጃዎች ፡፡

12. ለአደራ ቤተሰቦች ስልጠና ስለመስጠት

- (1) የአደራ ቤተሰቦች እና ለአደራ ቤተሰብ የሚመደቡ ህጻናትን አጠቃላይ ሁኔታዎች ዳሰሳ ከተደረገ በኋላ የሚመለከተው የመንግስት መስሪያ ቤት ወይም የአደራ ቤተሰብ አገልግሎት የሚሰጡ ተቋማት ህጻኑን ለመንከባከብ ለተመረጡ የአደራ ቤተሰቦች የተለያዩ ስልጠናዎችን መስጠት አለባቸው።
- (2) ስልጠናው በዋናነት በህፃናት መልካም አስተዳደግና አያያዝ ፣ ስለአደራ ቤተሰብ ምንነት፣ በህጻናት መብት ጥበቃና ከለላ፣ እንዲሁም ሌሎች ተያያዥነት ባላቸው ርዕሰ ጉዳዮች ዙሪያ ቀጣይነት ያላቸው ስልጠናዎችን በማዘጋጀት በበቂ ሁኔታ እንዲሰለጥኑ መደረግ አለበት።
- (3) የአደራ ቤተሰቦቹ ስልጠና ከተሰጣቸው በኋላ በተዘጋጀው መዝገብ ላይ በስልጠናውና በአሳዩት የአመለካከት ለውጥ፣ እንዲሁም በዚህ መመሪያ ላይ የተመለከቱትን መስፈርቶች የሚያሟሉ ቤተሰቦች ባገኙት ደረጃ መሰረት እንዲመዘገቡ ይደረጋል።

13. ህፃናትን ከአደራ ቤተሰብ ጋር ማዛመድ

ከላይ በተጠቀሱት የተለያዩ መስፈርቶች መሰረት የአደራ ቤተሰቦችንና የህጻናቱን አጠቃላይ መረጃዎች ከተደራጁ በኋላ ተስማሚ የሆኑ ቤተሰቦችና ህጻናትን የማዛመድ ስራ ይከናወናል።

14. የማዛመድ ተግባር ከመከናወኑ በፊት የሚፈጸሙ የማጣራት ስራዎች

በዚህ መመሪያ አንቀጽ 13 መሰረት የማዛመድ ስራዎች ከመከናወናቸው በፊት የሚከተሉት የማጣራት ተግባራት መከናወን ይኖርባቸዋል።

- (1) ህጻኑ መናገር የሚችለውን ቋንቋ እና የሚከተለውን ኃይማኖት የመለየት፣
- (2) በማህበራዊ ጥናቱ መሰረት ቤተሰቡ የፈለገው የህጻኑ ዕድሜ ክልልና ጾታ፣
- (3) በማህበራዊ ጥናቱ መሰረት ቤተሰቡ ማሳደግ የሚፈልገው የህጻኑ አጠቃላይ የጤና ሁኔታ (ጤነኛ የሆነ፣ አካል ጉዳተኛ የሆነ፣ የአዕምሮ ጤና ችግር ያለበት ወዘተ)፣
- (4) የተከናወነውን የማዛመድ ስራ መሰረት በማድረግ የአደራ ቤተሰቦችን ህጻናቱ ያሉበት አድራሻ ድረስ በመውሰድ የማስተዋወቅ ተግባር ማከናወን፣
- (5) የማዛመዱ ተግባር ሲከናወን የህጻኑ ፎቶ ግራፍ እና የህጻኑ አጠቃላይ የዳሰሳ ጥናት ሪፖርት ለአደራ ቤተሰቦች እንዲሰጣቸው ማድረግ፣
- (6) የማስተዋወቅ ስራው ሲከናወን ህጻኑ እና የአደራ ቤተሰቦች (እናት እና አባት) ፣ በህጻናት ድጋፍና ክብካቤ ዙሪያ የሚሰሩ ባለሙያ ወይም የማህበራዊ ሳይንስ ሠራተኛው ባለቤት መሆን አለበት።

15. የማቀራረብና ትስስር ስራዎች

- (1) የአደራ ቤተሰቦች ከህጻኑ ጋር በአካል እንዲተዋወቁ ማድረግ፤
- (2) የአደራ ቤተሰቦች የተፈጥሮ ልጆቻቸውን ህጻናቱ ያሉበት ቦታ ድረስ በመውሰድ እንዲተዋወቁ ማድረግ፤
- (3) ህጻኑ የአደራ ቤተሰቦቹ ከሚኖሩበት ማህበረሰብ ጋር መዋሃድ እንዲችል አካባቢው ድረስ በመውሰድ እንዲላመድ የማድረግ ፤
- (4) አካባቢውን እንዲላመድ ከተደረገ በኋላ የአደራ ቤተሰቦቹ መኖሪያ ቤት ድረስ በመውሰድ እንደ ህጻኑ የአቀባበል ሁኔታ በአደራ ቤተሰቡ ቤት ውስጥ የማህበራዊ ባለሙያው ባለበት ቤተሰቡን እንዲለማመድ ይደረጋል፡፡

16. የአደራ ቤተሰብ የውል ስምምነት

- (1) ህጻኑና ቤተሰቦቹ በይፋ እንዲዋሃዱ ሲደረግ ህጋዊ ይዘት ያለው ውል እንዲፈጽሙ መደረግ አለበት፡፡
- (2) ወላጅ ሊፈጸም የሚችለው በአደራ ቤተሰብ ሰጭ ተቋሙ እና በአደራ ተቀባይ ቤተሰቦች መካከል ይሆናል፡፡
- (3) ወላጅ የተፈጸመው የአደራ ቤተሰብን አገልግሎት በሚሰጥ የበጎ አድራጎት ድርጅትና በአደራ ቤተሰቡ መካከል ከሆነ ወላጅ ሲፈጸም የሚመለከተው የመንግስት አካል በውላጅ ላይ በምስክርነት መፈረም ይኖርበታል፡፡
- (4) የአደራ ቤተሰቡ ወላጅን ከተፈራረመ በኋላ የህጻኑን ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ መብቶች ለማስጠበቅ የሞግዚትነት አስተዳደር ስልጣን እንዲሰጠው ለፍርድ ቤት ሊያመለክት ይችላል፡፡

17. በውል ስምምነቶች ውስጥ መካተት ያለባቸው ዋና ዋና ጉዳዮች

- (1) የህጻኑ ስም፣ የአደራ ቤተሰቦች ስም፣ አድራሻ፣ የአደራ ቤተሰቦቹና የህጻኑ ፎቶ ግራፎች፤
- (2) ህጻኑ ወደ አደራ ቤተሰቦቹ የተሰጠበት ቀን፤
- (3) የውል ተዋዋይ አካላት ግዴታዎች፣ ለምሳሌ
 - (ሀ) የህጻናት መሰረታዊ የሆኑ ፍላጎቶች የሚባሉት የጤና፣ የትምህርት፣ የአልባሳት፣ የመጠለያ፣ የምግብ፣ የህግ ጥበቃ እና ሌሎች በወላጅ የሚሰጡ ድጋፎችን የማድረግ፤
 - (ለ) የህጻኑን ህይወት አደጋ ላይ ሊጥል የሚችል ማንኛውንም አይነት የህክምና አፕሬሽኖችና ሌሎች አገልግሎቶችን እንዲያገኝ ሲደረግ ህጻኑ ወላጅ ቤተሰቦች ወይም ዘመዶች ካሉት

ስምምነታቸውን እንዲሰጡ ማድረግ እንዳለበት፤ ሆኖም ግን ህጻኑ ወላጅ ቤተሰቦች ከሌሉት ወይም ተጥሎ የተገኘ ከሆነ የአደራ ቤተሰቦቹ በራሳቸው ስምምነት ሊሰጡ ይችላሉ።

- (4) ውሉ ስለሚቋረጡባቸው ሁኔታዎች፤
- (5) የሚመለከተው የመንግስት ተቋም ስለሚያደርገው ክትትልና ግምገማ ሁኔታ፤
- (6) ውሉ በሁለት ምስክሮች መረጋገጥ ያለበት ስለመሆኑ፤

ማካተት ይኖርበታል።

- (7) ውሉ በሶስት ቅጂ ከተዘጋጀ በኋላ የአደራ ቤተሰቡ፤ የአደራ ቤተሰብ አገልግሎት የሚሰጠው ተቋም እና የሚመለከተው የመንግስት ተቋም በፈርማቸው ሊያረጋግጡት ይገባል። እያንዳንዱ ተዋዋይ ወገን የውሉ አንድ ቅጂ እንዲደርሰው ይደረጋል።

18. የአደራ ቤተሰብ ግዴታዎች

ከዚህ በታች የተመለከቱት ሁኔታዎች በውሉ ውስጥ እንደ ግዴታ ሊቀመጡ ይችላሉ፤

- (1) ህፃኑ ወላጆች ካሉት ቢያንስ በየሶስት ወሩ የማስጎብኘት፤ ህጻኑ ቤተሰቦቹን በስልክ ወይም በደብዳቤ ወይም በማንኛውም የመገናኛ ዘዴዎች ለማግኘት ከፈለገ የማገናኘት ግዴታ እንዳለበት፤
- (2) አግባብነት ያለው የመንግስት ተቋም ወይም የአደራ ቤተሰብ አገልግሎት የሚሰጠው ተቋም(ውሉን የተዋዋለው ተቋም) የህጻኑ መብትና ደህንነት መጠበቅንና በተሟላ ስብእና እያደገ መሆኑን ለማረጋገጥ ለሚያደርጉት ክትትል የመተባበር ግዴታ እንዳለበት፤
- (3) የአደራ ቤተሰቡ በጊዚያዊነት ከኢትዮጵያ ውጭ ሲሄድ ህጻኑን ይዞ ለመሄድ በቅድሚያ ከተቋሙ ወይም ከህጻኑ ወላጆች ፈቃድ ማግኘት እንዳለበት፤
- (4) የአደራ ቤተሰቦቹ የህጻናትን ጉዳይ ለሚከታተሉ ባለሙያዎች ስለህፃኑ አጠቃላይ ሁኔታ ወቅታዊና ተአማኒነት ያለው ማብራሪያ የመስጠት፤
- (5) የአደራ ቤተሰቦቹ ከሀገር ውጭ በቋሚነት ለመኖር የሚሄዱ ከሆነ በኢትዮጵያ ህግ መሰረት በሀገር ውስጥ ጉዲፈቻ እንዲያሳድጉ በፍርድ ቤት ካልተፈቀደላቸው በስተቀር ህጻኑን መውሰድ እንደማይችሉ በውሉ ላይ የአደራ ቤተሰብ ግዴታ መገለጽ ይኖርበታል።

19. ክትትልና ድጋፍ

- (1) ህጻኑ ከአደራ ቤተሰቡ ጋር ከተቀላቀለ በኋላ ተቋሙ ከህጻኑ መብትና ደህንነት ጋር ተያያዥነት ባላቸው ጉዳዮች ቀጣይነት ባለው መልኩ ድጋፍና ክትትል ሊያደርግ ይገባል፤

- (2) ህፃኑ በተቀላቀለበት የመጀመሪያ አመት ጠንከር ያለ ድጋፍና ክትትል መደረግ ያለበት ሲሆን፤ በተለይም ህፃኑ ልዩ ፍላጎት ያለው ሆኖ ሲገኝ ልዩ ትኩረት በመስጠት የተለያዩ ድጋፎች ሊደረጉለት ይገባል። ሆኖም በዚህ ረገድ የሚደረገው ክትትልና ድጋፍ የህጻኑን ስነ-ልቦናና የቤተሰቡን ተረጋግቶ የመኖር ሁኔታ የሚጎዳ መሆን የለበትም፤
- (3) ህጻኑ ወደ አደራ ቤተሰቦቹ በገባ በመጀመሪያ 3 ወር ውስጥ ቢያንስ በወር አንድ ጊዜ፤ አንድ ዓመት እስኪሞላው ድረስ ቢያንስ በ3 ወር አንድ ጊዜ፤ በቀጣይነት በዓመት ሁለት ጊዜ ክትትልና ድጋፍ ሊደረግ ይገባል፤
- (4) በዚህ አንቀጽ መሰረት በተደረገ ክትትልና ድጋፍ ህፃኑ ከተመረጡለት የአደራ ቤተሰቦች ጋር ለማደግ ፍላጎት ካልኖረው ወይም የህጻኑ መብትና ደህንነት ጉዳት ላይ የሚጥሉ ሁኔታዎች ከተፈጠሩ የአደራ ቤተሰብ የስምምነት ውሉ እንዲፈረስ ማድረግ ይቻላል።

20. በክትትልና ድጋፍ ወቅት የሚታዩ ዋና ዋና ጉዳዮች

- (1) የህጻኑ አካላዊ፣ ስነ-ልቦናዊ ማህበራዊ ለውጦች
- (2) የህጻኑ የአመጋገብ ሁኔታ፤
- (3) የህጻኑ የትምህርት ተሳትፎና ንቁ ተወዳዳሪነት፤
- (4) ህጻኑ ከተሞሃደ በኋላ የቤተሰቡ አባላት፣ ዘመዶች፣ ጎረቤቶችና ኃደኞች አቀባበል ሁኔታ፤
- (5) የአደራ ቤተሰቡ ህጻኑን በማሳደግ/በመንከባከብ ወቅት ያጋጠሟቸው ችግሮች፤
- (6) በህጻኑ አጠቃላይ አስተዳደግ ዙሪያ ያሉ በጎ ተግባራት።

21. ድጋፍና ክትትል የሚያደርጉ አካላት ሚና

በዚህ ሂደት ውስጥ የህጻናትን ጉዳይ የሚከታተል የመንግስት አካል እና የአደራ ሰጭ ተቋም የሚከተሉት ተግባርና ኃላፊነቶች ይኖራቸዋል።

- (1) በአደራ ቤተሰብ አስፈላጊነት ዙሪያ ለማህበረሰቡ ግንዛቤ የማስጨበጥ ተግባሮችን የማከናወን፤
- (2) ለአደራ ቤተሰቦች የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠና የመስጠትና ህጻናት በአደራ ለመውሰድ ፈቃደኛ የሆኑትን ቤተሰቦች የመመዝገብ ስራዎችን የማከናወን፤
- (3) ህጻናት ሊመደብላቸው ያልቻሉ የአደራ ቤተሰቦችን በተጠባበቂ መዝገብ የመመዝገብ ፤
- (4) የአደራ ቤተሰብን ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ሁኔታን ቤት ለቤት በመሄድ ዳሰሳ ጥናት ማካሄድ፤
- (5) የህጻኑን አጠቃላይ ሁኔታ የሚያመለክት የዳሰሳ ጥናት የማከናወን፤
- (6) ለአደራ ቤተሰቦች በህጻናት መልካም አስተዳደግና ጥበቃ ዙሪያ የአቅምና የክህሎት ግንባታ ስልጠናዎችን የመስጠት፤

- (7) የአደራ ቤተሰቦች አስፈላጊ መስፈርቶችን አሟልተው ሲገኙ ከህጻናት ጋር የማዛመድና የማዋሃድ ፣
- (8) በዚህ መመሪያ በተቀመጠው የጊዜ ገደብ ለአደራ ቤተሰብ የተሰጠው ህጻን መብትና ደህንነቱ የተጠበቀ ስለመሆኑ ክትትልና ድጋፍ የማድረግ፤
- (9) ስለህፃኑ የጤና፣ የትምህርትና የዕድገት ሁኔታ እንዲሁም ለተለያዩ ችግሮች ህፃኑ ስለሚኖረው ተጋላጭነት መረጃዎችን ማደራጀትና ለሚመለከተው አካል ሪፖርት የማድረግ፤ ከሚመለከታቸው የስራ ኃላፊዎች ጋር በመተባበር ግብረ መልስ የመስጠት፤
- (10) የአደራ ቤተሰቦች ስኬትን በመጠቀም ሌሎች ተጨማሪ በጎ ፍቃደኛ ቤተሰቦችን የማፈላለግ ሥራዎችን የማከናወን፤
- (11) ህጻናት በአደራ ቤተሰብ ውስጥ ከተዋሃዱ በኋላ በተቻለ መጠን በአጭር ጊዜ ውስጥ ወደ ጉዳፊቻ ሂደት እንዲለወጥ ተከታታይነት ያላቸው ስራዎችን የማከናወን፤
- (12) የአደራ ቤተሰቦች የተለያዩ ችግሮች ሲያጋጥማቸው ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመቀናጀት ከችግሮቻቸው የሚወጡባቸውን ስልቶችና ድጋፎችን የማመቻቸት፤
- (13) በህፃናትና በአደራ ቤተሰቦቹ መካከል የሚኖረውን አጠቃላይ ግንኙነት በተመለከተ መረጃዎችን የማደራጀት፤
- (14) የአደራ ቤተሰቦች የመኖሪያ አድራሻ ሲቀይሩ ለተዋዋሉት ወገን ቢያንስ ከ2 ወር በፊት ማሳወቅ አለባቸው፡፡ የህጻናትን ጉዳይ የሚከታተለው አካልም የአደራ ቤተሰቦቹ በሚሄዱበት አካባቢ ካለው የህጻናትን ጉዳይ የሚከታተል የመንግስት አካል/ አደራ ሰጭ ተቋም ጋር ግንኙነትና ትብብር በመፍጠር የድጋፍና ክትትል ስርዓቱ እንዳይቋረጥ የማድረግ፤
- (15) ህፃናቱን በአደራ የወሰዱ ቤተሰቦች ከስምምነቱ ውጭ በህፃናት ህልውና ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ የሚያደርሱ ተግባራትን ፈጽመው ከተገኙ ውላቸውን በማቋረጥ ሌሎች አማራጮችን መፈለግ የሚያስፈልግ ሲሆን ተገቢ ሆኖ ሲገኝም ሌሎች ህጋዊ የሆኑ እርምጃዎች እንዲወሰዱባቸው ማድረግ አለባቸው፡፡

22. ከአደራ ቤተሰብ ክብካቤ ወደ ሌሎች አማራጮች ስለሚደረግ ሽግግር

- (1) የህጻናቱ የተፈጥሮ ወላጆች በህይወት ካሉና ህጻናቱን በአደራ የሰጡት በጊዜያዊነት ከሆነ ቤተሰቦቹ ወደ ተስተካክለ የኑሮ ሁኔታ ሲመለሱ ወደ ወላጅ ቤተሰቦች የማቀላቀል ስራ መሰራት ይኖርበታል፡፡
- (2) ህጻኑ በአስቸጋሪ ሁኔታ የሚገኝና ከተፈጥሮ ወላጆቹ ጋር መቀላቀል የማይችል ወይም ተጥሎ የተገኘ ከሆነ ለአደራ ቤተሰቦች ቀጣይነትና ተከታታይነት ያላቸው የግንዛቤ ማስጨበጫና

የአቅም ግንባታ ስራዎችን በመስራት የቤተሰቦቹን ፈቃደኝነት መሰረት በማድረግ በጉዲፈቻ እንዲወስዱት መሰራት ይኖርበታል።

(3) በአደራ የቤተሰብ ክብካቤ ተጠቃሚ ሆነው ዘላቂ አማራጮች ያጡትንና እድሜያቸው ከ15 አመት በላይ ከሆኑ ደግሞ ከተለያዩ ባለድርሻ አካላት ጋር በመተባበር ወደ ህብረተሰቡ እንዲዋሃዱ በአደራ ሰጪ ተቋሙ መደረግ ይኖርበታል።

(4) በአደራ ቤተሰብ አገልግሎት ተጠቃሚ የሆኑ ህፃናት፣ የህፃናት የተፈጥሮ ወላጆች (በህይወት ካሉ)፣ የአደራ ቤተሰቦቹ እና ተቋሙ የሽግግር ወቅት እቅዱን በጋራ መስራት አለባቸው።

23. የአደራ ቤተሰብ ክብካቤ የድጋፍ አገልግሎት ሊቋረጥ የሚችልባቸው ሁኔታዎች

(1) የአደራ ቤተሰቦቹ የህጻኑን አካላዊና ስነልቦናዊ እድገት በሚጎዳ መልኩ ለጥቃትና ለእንግልት የዳረጉት ከሆኑ፣ ለጉልበት ብዝበዛ የተጠቀሙበት ከሆነ እንዲሁም ግዴልሽ ወይም ቸልተኛ በመሆናቸው ምክንያት ህጻኑ ላይ ወሲባዊ ትንኮሳ ከደረሰበት በህግ መጠየቃቸው እንደተጠበቀ ሆኖ ይህም ድርጊት በሚመለከተው አካል ከተረጋገጠ ውሉ ሊቋረጥ ይገባል።

(2) በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (1) በተጠቀሱት ሁኔታዎች እና በሌሎች ምክንያቶች ህጻኑ ከአደራ ቤተሰቦቹ ጋር ማደግ የማይፈልግ ሆኖ ከተገኘ የሚመለከተው አካላት አስፈላጊውን ጥናት በማካሄድ ውሉ እንዲቋረጥ ይደረጋል።

(3) የአደራ ቤተሰቡ የሲቪል መብቶች ከታገዱበት ወይም ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት ህጻኑን መከባከብ የማይችሉበት ሁኔታ ሲፈጠር ሊቋረጥ ይችላል።

ክፍል ሶስት፡

የሀገር ውስጥ ጉዲፈቻ አገልግሎት

24. በተቋማትና በመንግስት መስሪያ ቤቶች የሚከናወኑ ተግባራት

(1) በየደረጃው ያሉ የተለያዩ የማህበረሰብ አቀፍ አደረጃጀቶችን በመጠቀም ህጻናት ቤተሰባዊ አስተዳደግ እንዲኖራቸው ያስፈልገበትን ምክንያት እንዲሁም የጉዲፈቻ ቤተሰብ ምንነትና አስፈላጊነት፣ በአገር ውስጥ ባሉ አማራጮች ህጻናትን መደገፍ የሚኖረውን የጎላ ሚና ዙሪያ የተለያዩ የግንዛቤ ማስጨበጫ ፕሮግራሞችን በመቅረጽ ለማህበረሰቡ የግንዛቤ ማስጨበጫ ፕሮግራሞችን የማመቻቸት ሃላፊነት አለባቸው።

- (2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(1) መሰረት የሚሰጥ የግንዛቤ ማስጨበጫ ፕሮግራም በማህበረሰቡ ዘንድ የሚንፀባረቁ የአመለካከት ክፍተቶችን በመድፈን ወላጆቻቸውን ያጡና በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙ ህጻናት በሀገር ውስጥ ጉዲፈቻ አማራጭ የድጋፍና እንክብካቤ ዘዴ እንዲሸፈኑ ያስፈለገበትን ምክንያት በዝርዝር የሚያስገነዝብ መሆን ይኖርበታል።
- (3) በአገር ውስጥ ጉዲፈቻ ፕሮግራም ወስዶ ለመንከባከብ/ ለማሳደግ ፈቃደኛ የሆኑ ቤተሰቦችን የመመዝገቢያ ቅጽ በማዘጋጀት እንዲሞሉ ማድረግ ይኖርባቸዋል። ምዝገባ ሲያከናውኑ የሚከተለውን ሂደት መከተል አለባቸው።
 - (ሀ) የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰብ ለመሆን ፍላጎት ያላቸው ቤተሰቦች በተሰጣቸው የመመዝገቢያ ቅጽ ላይ ለመውሰድ የፈለጉትን ህጻን እድሜ፣ ጾታ ፣ የጤንነት ሁኔታ እና ሌሎች ህጻኑ የሚገኝበትን ሁኔታ በግልጽ ማመላከት አለበት።
 - (ለ) ቅጹን ያስሞላው ሠራተኛና ያረጋገጠው ሃላፊ ስም፣ ፊርማና ቅጹ የተሞላበት ቀን በቅጹ ሊሰፍር ይገባል።
 - (ሐ) በግንዛቤ ማስጨበጫ ፕሮግራሞች ላይ ተሳታፊ ያልነበሩ ነገር ግን ህጻናትን በጉዲፈቻ ለማሳደግ ፈቃደኛ የሆኑ ቤተሰቦችም በመመዝገቢያ ቅጹ ላይ እንዲመዘገቡ ሊደረግ ይገባል።

25. ተጠቃሚ የሚሆኑ ህጻናት ምዝገባ፣ ምልመላና መረጣ

- (1) ለችግር ተጋላጭ የሆኑ ህጻናትን እንደየችግራቸው መጠን በሚመለከተው የመንግስት ተቋም በመመዝገብና በመመልመል በቅደም ተከተል መረጃቸው ተደራጅቶ መቀመጥ አለበት።
- (2) ለችግር ተጋላጭ የሆኑና በአገር ውስጥ ጉዲፈቻ አገልግሎት ተጠቃሚ የሚሆኑ ህጻናትን የመለየት ተግባራት የሚከናወነው በአማራጭ የህጻናት ድጋፍና እንክብካቤ ፕሮግራሞች መመሪያ መሰረት መሆን አለበት።
- (3) የመመዝገቢያ ቅጹ የህጻኑንና የቤተሰቡን የህይወት ታሪክ ያካተተ መሆን አለበት።

26. ሁለቱንም ወላጆቻቸውን በተለያዩ ምክንያቶች ያጡ ህጻናትን በተመለከተ

- (1) ወላጆቻቸው በህይወት የሌሉ ከሆነ ይህንን የተመለከተ ማስረጃ ከሚመለከተው የመንግስት አካል ወይም ከማዘጋጃ ቤት፣ ከቀበሌ(ወረዳ)፣ ከእምነት ተቋም ወይም ወላጆች የጠፉ ከሆኑ ከፍርድ ቤቶች መቅረብ ይኖርበታል።

- (2) የህጻናቱን ጉዲፈቻ በተመለከተ ስምምነት ሊሰጡ የሚገባቸው ወደላይ የሚቆጠሩ አያቶች፣ ወደጎን የሚቆጠሩ አጎትና አክስት በተጨማሪም ስምምነት መስጠት የሚችሉ የህጻናቱ ከ18 ዓመት በላይ የሆኑ ወንድምና እህት ዝምድናቸውን የሚያሳይ ማስረጃ ከሚመለከተው የመንግስት አካል በማቅረብ ስምምነት መስጠት ይችላሉ።
- (3) በህግ የሞግዚትነት ስልጣን የተሰጣቸው ግለሰቦች፣ የግል ወይም የመንግስት ህጻናት ማቆያና ማሳደጊያ ተቋማት እና የህጻናትን መብትና ደህንነት ለመከታተል ስልጣን የተሰጣቸው አካላት በጉዲፈቻው ላይ ስምምነታቸውን ሊሰጡ ይችላሉ።
- (4) ከአንድ ቤተሰብ የተወለዱ ህጻናት ሁለቱም ወላጆቻቸው በህይወት የሌሉ ከሆነና ህጻናቱ ያለማንም ደጋፊ በህጻናት ማሳደጊያ የሚገኙ ከሆነ ህጻናቱን ለያይቶ ለጉዲፈቻ መስጠት በህጻናት ሁለንተናዊ ዕድገት ላይ አሉታዊ ውጤት የሚያስከትል በመሆኑ ከአቅም በላይ ካልሆነ በስተቀር መለያየት የለባቸውም። አንድ ቤተሰብ ካልተገኘላቸው በአንድ አካባቢ የሚሆኑበት ሁኔታ ሊመቻችላቸው የሚገባ ሲሆን የህጻናቱ የእርስበርስ ግንኙነት እንዳይቋረጥ ሁኔታዎች መመቻቸት አለባቸው።

27. ተጥለው የተገኙ ህጻናት በጉዲፈቻ አገልግሎት ተጠቃሚ ስለሚሆኑበት ሁኔታ፣

- (1) ህጻናት ተጥለው ሲገኙ ህጻናቱን ያነሳው የአካባቢው የፖሊስ ጽ/ቤት ተጥለው የተገኙ ስለመሆናቸው ተገቢውን ማስረጃ መስጠት አለበት።
- (2) በፖሊስ የሚሰጠው ማስረጃ የሚከተሉትን መረጃዎች መያዝ ይኖርበታል፣
 - (ሀ) ህጻኑን ያነሳው ፖሊስ ስም፣
 - (ለ) የህጻኑን የጤና ሁኔታ፣
 - (ሐ) የአካባቢውን ባህልና ወግ በጠበቀ መልኩ የተሰጣቸው ስም ወይም ስያሜ አካቶ በመጥቀስ በአካባቢው ባለው ሕፃናት ማቆያ ወይም ማሳደጊያ ተቋም በጊዜያዊነት እንዲቆይ የተደረገበት ደብዳቤ፣
 - (መ) ለህጻኑ የሚሰጠው ስም የሃይማኖት ይዘት የሌለበት መሆን ይጠበቅበታል።
 - (ሠ) በመጨረሻም ሕጻኑ በሕፃናት ማሳደጊያ ተቋም ውስጥ እንዲገባ ወይም እንዲመደብ የሚመለከተውን የመንግስት አካል የፈቀደበት ማስረጃ፣ መሟላት ይኖርበታል።
- (3) ሕፃኑ ተጥሎ ከተገኘ ጀምሮ ከሁለት ወራት በፊት በጉዲፈቻ መስጠት የለበትም። በዚህ የሁለት ወር ጊዜ አስፈላጊነት በፖሊስ በኩል የተፈጥሮ ወላጆችን ለማፈላለግ እንዲረዳ ታላቢ በማድረግ ነው። አስፈላጊውን ፍለገ ከተደረገ በኋላ የጣሉት ግልሰቦችን ለማግኘት ያለመቻሉን የሚገልጽ ማስረጃ መቅረብ ይኖርበታል።

28. ሁለቱም ወላጆች በህይወት ያሏቸው ህጻናት

- (1) ሁለቱም ወላጆች በህይወት ያሉ ሕጻናትን ለጉዲፈቻ ለመስጠት የሚቻለው፤
- (ሀ) ሁለቱም ወላጆቹ በማይድን በሽታ የተያዙ እንደሆነ በህክምና ማስረጃ ሲረጋገጥ፤
- (ለ) ህፃኑን ለመንከባከብ በኢኮኖሚ ብቁ አለመሆናቸውን ከሚመለከታቸው የመንግስት አካላት ህጋዊ ማስረጃ ሲቀርብና የህጻኑ ደህንነት መጠበቅ ሳይቻል ሲቀር እና የሚያስገድድ ችግር ካለ፤
 ከላይ በተመለከቱት ምክንያት ህጻኑ በቤተሰቡ ውስጥ ሊያድግ ያለመቻሉ በአካባቢው ያለው የህጻናትን ጉዳይን በሚከታተል የመንግስት አካል ወይም በየደረጃው የሚገኙ ፍ/ቤቶች በኩል የተረጋገጠ ማስረጃ ሲቀርብ ነው፡፡
- (2) በመጨረሻም ህጻኑን በተመለከተ ስላለበት ችግር፤ እንዴትና ወደ ህጻናት ማሳደጊያ ስለመግባቱ በአካባቢው የሚገኝ የህጻናትን ጉዳይ ለመከታተል ስልጣን የተሰጠው የመንግስት አካል የሰጠው የጽሁፍ ማረጋገጫ መቅረብ አለበት፡፡
- (3) ጉዲፈቻው ሲጸድቅ ሁለቱም ወላጆች ፍ/ቤት ቀርበው ስምምነታቸውን መግለጽ አለባቸው፡፡

29. አንድ ወላጅ ብቻ ስላላቸው ሕፃናት

- (1) በህይወት ያለው ወላጅ ልጁን በጉዲፈቻ ለመስጠት ሲስማማ ስለ ሌላኛው ወላጅ ግልጽና የማያሻማ ሕጋዊ ማስረጃ ከሚመለከተው የፍትህ አካል ማቅረብ አለበት፡፡
- (2) ሌላኛው ወላጅ በሕይወት የሌለ ከሆነ ከእምነት ተቋማት፤ ከማዘጋጃ ቤት ወይም ወሳኝ ኩነቶች እንዲሁም ጠፍቶ ከሆነ የፍ/ቤት ማስረጃ መቅረብ ይኖርበታል፡፡
- (3) ከጋብቻ ውጭ ስለሚወለዱ ሕፃናት አባታቸው በግልፅ የማይታወቅና እናታቸው ሕፃኑን ለማሳደግ የማትችል መሆኑን የሚገልጽ የህፃናትን ጉዳይ ከሚከታተል የአካባቢው የመንግስት አካል ወይም ከማህበራዊ ፍርድ ቤት የተሰጠ ማስረጃ መቅረብ አለበት፡፡
- (4) በህይወት ያለው ወላጅ ህጻኑን ለጉዲፈቻ ለመስጠት የፈለገበት ወይም የተገደደበት ምክንያቶችን የህጻናትን ጉዳይ ለመከታተል ስልጣን የተሰጠው የመንግስት አካል ወይም ከማህበራዊ ፍርድ ቤት የተሰጠ ማስረጃ ሊቀርብ ይገባል፡፡
- (5) በመጨረሻም ህጻኑን በተመለከተ ስላለበት ችግር፤ ወደ ህጻናት ማሳደጊያ የገቡበት ምክንያት በአካባቢው የሚገኝ የህጻናትን ጉዳይ ለመከታተል ስልጣን የተሰጠው የመንግስት አካል የሰጠው የጽሁፍ ማረጋገጫ መቅረብ አለበት፡፡

30. ልዩ ፍላጎት ያላቸው ህፃናት

- (1) ልዩ ፍላጎት ያላቸው ህፃናትን ለመውሰድ ፍላጎት ያላቸው ቤተሰቦች ከሆኑ ከሚመለከተው አካል በሚቀርቡ ማስረጃዎችን መሰረት በማድረግ ቅድሚያ እንዲሰጣቸው ሊደረግ ይገባል።
- (2) ለጉዲፊቻ አድራጊ ቤተሰቦች ተጨማሪ የልጆች አስተዳደግና ሌሎች የክህሎት ስልጠናዎችና ድጋፍ እንዲያገኙ ሊደረግ ይገባል።
- (3) በመጨረሻም ህጻኑን በተመለከተ ስላለበት ችግር፣ ወደ ህፃናት ማሳደጊያ የገቡበት ምክንያት በአካባቢው የሚገኝ የህፃናትን ጉዳይ ለመከታተል ስልጣን የተሰጠው የመንግስት አካል የሰጠው የጽሁፍ ማረጋገጫ መቅረብ አለበት።

31. ጉዲፊቻ ተደራጊ ህፃናትን በተመለከተ ሊቀርቡ ስለሚገባቸው ማስረጃዎች፣

- (1) ህጋዊነቱ የተረጋገጠ የጉዲፊቻ ውል፣ የጉዲፊቻ ሰጭና ተቀባይ ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው ፊርማ፣ የምስክሮች ፊርማ፣ ውሉ የተፈጸመበት ቀን፣ ወርና ዓመተ ምህረት በትክክል ተጽፎ መቅረብ ይጠበቅባቸዋል።
- (2) የፓስፖርት መጠን ያለው የህፃኑ አንድ ጉርድ ፎቶግራፍ ከጉዲፊቻ ውሉ ጋር ተያይዞ መቅረብ ይኖርበታል።
- (3) የሕፃኑ የሥጋ ዘመዶች ወይም ሞግዚቶች ወይም አሳዳጊዎች ፎቶግራፍም ከሕፃኑ የሕይወት ታሪክ ጋር ሊያያዝ ይገባል።
- (4) የህፃናት የልደት ማስረጃ፣ አጭር የህይወት ታሪክ፣ የጤና ማስረጃ እና ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ ማስረጃዎች መቅረብ ይኖርበታል።

32. በጉዲፊቻ አድራጊ ቤተሰቦች በኩል የሚፈልጉ ማስረጃዎች

1. የጤና ሁኔታ ማስረጃዎች

የጉዲፊቻ አድራጊ ቤተሰቦች ማንኛውም ህጻን ለመንከባከብና ለማሳደግ ብቃታቸውን ሊገታ ከሚችል የጤና ችግር ነጻ መሆናቸውን እንዲሁም ጉዲፊቻ ለማድረግ የሚከለክላቸው ያለመሆኑን የሚገልጽ ሙሉ የጤና ምርመራ ማስረጃ ዕውቅና ካለው የጤና ተቋም ማስረጃ ማቅረብ ይጠበቅባቸዋል።

2. የገቢ ሁኔታ ማስረጃዎች

ሀ. የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰብ ባለቤት አካባቢ ተጨባጭ የኑሮ ሁኔታ ህጻኑን ወስደው ለማሳደግ ወርሃዊ ወይም ዓመታዊ ገቢያቸው በቂ መሆኑን የሚያሳይ ማስረጃ ከሚኖርበት አካባቢ የመንግስት ተቋም ወይም ከሚሰራበት ድርጅት ማቅረብ ይኖርባቸዋል።

ለ. ከላይ በፊደል ተራ /ሀ/ የተገለጸው እንደተጠበቀ ሆኖ የቤት ካርታ ኮፒ፣ የታደሰ ንግድ ፈቃድ ኮፒ፣ መኪና ሊብሬ፣ የባንክ ተቀማጭ ገንዘብ ማስረጃ በስቴትመንት የተደገፈ ማስረጃዎች ወዘተ እንደገቢ መጠን ማረጋገጫ ሊወሰዱ ይችላሉ።

3. ከወንጀል ነጻ የመሆን ማስረጃ

የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰብ ከማንኛውም የወንጀል ድርጊት ነጻ መሆናቸውን፣ በተለይም በሰብዓዊ መብት ጥሰት፣ በህጻናት ጥቃት ተከሰው የማያውቁ መሆናቸውን እና ከማህበራዊ አገልግሎቶች ያልታገዱ መሆኑን የሚያሳይ ማስረጃ ተገቢነት ካለው የፍትህ አካል ማቅረብ ይኖርባቸዋል።

4. የጋብቻ ሁኔታ ማስረጃ

ሀ. በአንድ ሴት እና በአንድ ወንድ መካከል የተደረገ ጋብቻ ሆኖ ተጋቢዎቹ ቢያንስ አንድ አመት እና ከዚያ በላይ በጋብቻ ተሳስረው የኖሩ መሆኑን የሚያረጋግጥ ማስረጃ ከሚኖሩበት አካባቢ በሚመለከተው አካል ወይም ተቋም ተረጋግጦ መቅረብ ይኖርበታል።

ለ. የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰብ ያላገቡ ከሆነ ያላገቡ መሆኑን ወይም የተፋቱ ከሆነ ፍቺ የተፈጸመ መሆኑን የሚያሳይ ህጋዊ ማስረጃ በማቅረብ ይኖርባቸዋል።

ሐ. በዚህ አንቀጽ በፊደል ተራ /ለ/ የተገለጸው ቢኖርም ጉዲፈቻ ለማድረግ በትዳር የተሳሰሩ ቤተሰቦች ካመለከቱ በቅድሚያ እንዲስተናገዱ ይደረጋል።

5. የእድሜ ማስረጃ

የጉዲፈቻ አድራጊዎችን ትክክለኛ እድሜያቸውን ሊያሳይ የሚችል የልደት የምስክር ወረቀት ከሚመለከተው የመንግስት አካል መቅረብ ይኖርበታል።

ሀ. በዚህ መሠረት የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰብ ከባልና ሚስት የአንደኛው ዕድሜ 25 አመት በላይ መሆን ይኖርበታል።

ለ. በጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰቦችና በጉዲፈቻ ተደራጊው ህጻን መካከል ከ18 አመት በታች እንዲሁም 50 ዓመታት በላይ የዕድሜ ልዩነት ሊኖር አይገባም።

6. የስነልቦናና ማህበራዊ መስተጋብር ጥናት ማስረጃ

የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰቦች የአካባቢውን ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ነባራዊ ሁኔታዎችን ባገናዘበ መልኩ ከሚመለከተው የህጻናትን ጉዳይ ከሚመለከት የመንግስት ተቋም በአካል በመሄድ በሚደረግ ጥናትና በሰነድ ደረጃ የሚረጋገጥ ሲሆን ፣ በዋናነት ከዚህ በታች የተመለከቱት ማስረጃዎች መታየት ይኖርባቸዋል፡-

- (1) የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰቦቹ ስም ፣እድሜ፣ ቋሚ የመኖሪያ አድራሻቸውን (ስልክ፣ ኢሜል፣ የቤት ቁጥር፣ ፖስታ ሳጥን ቁጥርና የመሳሰሉትን መረጃዎች)
- (2) የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰቦች የቤተሰብ ብዛትና ስብጥር እንዲሁም ሰላማዊ ግንኙነት ሁኔታ፤
- (3) የጉዲፈቻ አድራጊዎች የስነ ልቦና ዝግጁነት እና አዲስ ልጅ ለመቀበል ያላቸውን ፍላጎትና ተነሳሽነት፤
- (4) የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰብን የኋላ ታሪክ፣ የጤና ማስረጃ፣ የአደንዛዥ ዕፅ ተጠቃሚ ያልሆኑ፣ ከወንጀል ነጻ መሆናቸውን የሚያስረዳ ማስረጃ፣ የገቢ መጠን ማስረጃና ጋብቻቸውን በሰላማዊ መንገድ ስለመምራታቸው ፣
- (5) ከጎረቤቶቻቸውና ከሚኖሩበት የአካባቢ ማህበረሰብ ጋር ያላቸው ትስስር፤
- (6) የማህበራዊና ስነልቦናዊ ጥናቱን ያካሂደው አካል የሰጠው የማጠቃለያ አስተያየት ገዥ ሃሳብ ሆኖ መያዝ አለበት፡፡

33. ምክርና ስልጠናን በተመለከተ

- (1) የሚመለከተው የመንግስት አካል የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰቦች ህጻኑን/ኗን በጉዲፈቻ ከመውሰዳቸው በፊት ስለጉዲፈቻ ውጤትና በስነልቦና ረገድ አስፈላጊውን ዝግጅት ማድረግ እንዲችሉ፣ የልጅ አስተዳደግ ዘዴዎችን፣ የህጻናት የመልካም ባህሪ መገንቢያ ስልቶችን፣ የቤተሰብ ማጠናከሪያ እና አቅም መፍጠሪያ ዘዴዎች ተገቢውን ስልጠና መስጠት አለባቸው፡፡
- (2) በተጨማሪ ተፈጥሯዊ ወላጆች ወይም አሳዳጊዎች ጉዲፈቻው በህፃኑና በወላጆቹ ወይም አሳዳሪዎቹ/ሞግዚቶቹ/ ላይ ስለሚኖረው ውጤት እንዲያውቁ፣ ስምምነት እንዲሠጡ የሚያስችላቸው የምክርና የስልጠና አገልግሎት በአካባቢው የሚገኝ የህፃናትን ጉዳይን ከሚከታተል የመንግስት አካል መሰጠት ይኖርበታል፡፡

34. ህጻኑን ከጉዲፈቻ ቤተሰቡ ጋር ማዛመድ

በክፍል ሁለት ከአንቀጽ 13 እስከ 16 የአደራ ቤተሰብ ክብካቤ በተመለከተ የቀመጡት ማዛመድ፣ ማስተዋወቅ፣ ማጣመርና ማላመድ ሂደቶች ለአገር ውስጥ ጉዲፈቻ ተግባራዊ ሊደረጉ ይችላሉ።

35. የክትትልና ድጋፍ አግባብ

(1) የህጻኑን የዕድገትና አጠቃላይ ሁኔታ ለመከታተልና ሙያዊ ድጋፍ ለማድረግ ጉዲፈቻ ሰጭ ተቋሙ/ የህጻናትን ጉዳይ የሚከታተለው የመንግስት አካል በተለይ ህጻኑ በተመደበበት የመጀመሪያ ጊዜያት ቢያንስ ለተከታታይ ሁለት አመታት ድረስ የመከታተልና የመደገፍ ስራ ሊሰሩ ይችላሉ።

(2) ድጋፍና ክትትል የሚደረገው የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰቦችን ለመቆጣጠር ሳይሆን የህጻኑ መብትና ደህንነት የበለጠ ለማረጋገጥ ነው። በመሆኑም የድጋፍና የክትትል ስራው ሚስጥሩን በጠበቀ መልኩ መከናወን አለበት።

(3) የጉዲፈቻ አድራጊ ቤተሰቦች ተጨማሪ ድጋፍና ክትትል እንዲደረግላቸው በጠየቁ ጊዜ ችግር ፈቺና ወቅታዊ የሆነ ድጋፍ ሊደረግላቸው ይገባል።

(4) በየደረጃው የህጻናትን ጉዳይ የሚከታተል የመንግስት አካል የማሕበራዊ ጥናት ባለሙያዎችን አቅም የማሳደግ፣ የመከታተልና የመደገፍ ሥራዎችን መስራት የሚጠበቅባቸው ሲሆን አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝም በአካል ቤተሰቦች ጋር በመሄድ መጎብኘት ችግር ፈቺ ውይይቶችን ያደርጋል፤ ስለ ህጻኑ አጠቃላይ አያያዝ በተመለከተ ወቅታዊ ሪፖርቶችን ያዘጋጃል እንዲሁም ወቅቱን በጠበቀ ሁኔታ የህጻናቱንም ሆነ የቤተሰቦቻቸውን መረጃዎች አደራጅቶ ይይዛል።

36. የሀገር ውስጥ ጉዲፈቻ የድጋፍ አገልግሎት ሊቋረጥ የሚችልባቸው ሁኔታዎች

(1) ጉዲፈቻው የሚቋረጠው በተሻሻለው የቤተሰብ ህግ አንቀጽ 195 በተመለከቱት ሁኔታዎች ብቻ ይሆናል።

(2) ጉዲፈቻ የተደረገው ህጻን እራሱ፣ የህጻናትን መብትና ደህንነት ለመከታተል ስልጣን የተሰጠው አካል ወይም ያገባኛል የሚል ማንኛውም አካል አቤቱታውን ለፍርድ ቤት በማቅረብ ጉዲፈቻ እንዲፈረስ ለማድረግ ይችላል።

ክፍል አራት፡

ቅንጅታዊ አሰራር፣ የተጠያቂነትና የመረጃ አያያዝ ስርዓት

37. ቅንጅታዊ አሰራር

1. ህጻናት በክፍል ሁለትና ሦስት በተጠቀሱት አማራጮች ተጠቃሚ እንዲሆኑና የህጻናት ክብካቤ ውጤታማ እንዲሆን በህፃናት ዙሪያ የሚሰሩ የመንግስትና መንግስታዊ ያልሆኑ

ድርጅቶች እንዲሁም ቤተሰቦች በቅንጅትና በትብብር መስራት የሚጠበቅባቸው ሲሆን በየደረጃው የህጻናትን ጉዳይ የሚያስተባብሩ የመንግስት አካላትም ቅንጅታዊ አሰራሩን ይበልጥ ለማጠናከር ቋሚ የጋራ የውይይት በማካሄድ ጠንካራና ደካማ ጎኖችን በመለየት እንዲሁም የወደፊት የትኩረት አቅጣጫዎችን በማስቀመጥ ቀጣይነት እንዲኖራቸው ሊደረግ ይገባል።

2. በዚህ መመሪያ አፈጻጸም፣ የህጻናትን ጥቅም የበለጠ ለማስጠበቅ በመረጃ ልውውጥ፣ በክትትልና ድጋፍ እንዲሁም የአደራ ቤተሰብና የሀገር ውስጥ ጉዳይዎች አገልግሎት ፕሮግራሞችን ለማስፋፋትና አገልግሎቱን ተደራሽ ለማድረግ የበጎ አድራጎት ተቋማት፣ የሚመለከታቸው የከተማ አስተዳደሮች፣ የክልልና የፌዴራል የመንግስት ተቋማት በቅንጅት ሊሰሩ ይችላሉ።

38. የተጠያቂነት አሰራር

1. በህፃናት መብትና ደህንነት ማስጠበቅ ዙሪያ የሚከናወኑ ተግባሮች አለም አቀፍና አህጉራዊ ስምምነቶችን እንዲሁም የአገሪቱን ህገ መንግስትና ሌሎች ህጎች፣ ደንቦችና መመሪያዎችን መሰረት አድርገው መከናወን ይገባቸዋል። በዚህ መመሪያ የተመለከቱትን አሰራሮች በመጣስ በህጻናቱ ላይ በደልና ጥቃት የፈጸሙ የተቋሙ ሠራተኞች በህግ ተጠያቂ ይሆናሉ።

2. ከዚህ መመሪያ ውጭ ህፃናትን በአደራ የተቀበሉ ቤተሰቦችም ሆኑ የጉዳይዎች አድራጊዎች ህፃናትን ለገቢ ማስገኛ መጠቀም፣ ለጉልበት ብዝበዛና ሌሎች የመብት ጥሰቶችን ፈጽመው ሲገኙ በአገሪቱ ህግ መሰረት ተጠያቂ ይሆናሉ።

39. የመረጃ አያያዝ ስርዓት

በየደረጃው የሚገኙ የህጻናትን ጉዳይ የሚከታተሉ የመንግስት አካላትም ሆኑ በአማራጮች የህጻናት ድጋፍና እንክብካቤ ዙሪያ የሚሰሩ ተቋማት የህጻኑን የልደት ሰርተፊኬት፣ የትምህርት ቤት ካርድ፣ የክትትል ካርድ፣ ወላጆቹ በህይወት ከሌሉ የቤተሰቦች የሞት ማስረጃ፣ በክትትልና ድጋፍ የቀረቡ ሪፖርቶችን፣ እንዲሁም ሌሎች ተዛማጅ የሆኑ ሰነዶችን በማደራጀት እንዲይዙና እንዲጠብቁ መደረግ አለበት።

ክፍል አምስት

የአስፈጻሚ አካላት ተግባርና ሃላፊነት

40. የህፃናት ጉዳይ የሚከታተሉ የመንግስት ተቋማት ተግባርና ሃላፊነት

1. ወላጆቻቸውን ላጡና ይበልጥ ለከፍተኛ ለችግር ተጋላጭ ለሆኑ ህፃናት ሊደረጉ ስለሚገባቸው የድጋፍና ክብካቤ ዘዴዎች ዙሪያ የህብረተሰቡን ግንዛቤና አመለካከት የመለወጥ ስራዎችን የመስራት፤
2. ወላጆቻቸውን ላጡና ለችግር ለተጋለጡ ህፃናት የሚጠቅማቸውን አማራጮች የመወሰን፤
3. በህፃናት ዙሪያ የሚሰሩ የተለያዩ መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ አካላትን የማስተባበር፤
4. በሁሉም አማራጭ የህፃናት ድጋፍና ክብካቤ ሂደት ውስጥ የህፃናት ጥቅምና ፍላጎትን ማዕከል ተደርገው መከናወናቸውን የማረጋገጥ፤
5. በህጻናት መብትና ደህንነት ዙሪያ የሚሰሩ አካላትን የአቅም ግንባታ ስራዎችን የማከናወን፤
6. በአደራ ቤተሰብና በአገር ውስጥ ጉዳፊቻ ዙሪያ የአፈፃፀም ክፍተቶችን በጥናት በመለየት የመፍትሄ ሃሳቦችን የማመቻቸት፤
7. የህፃናትን መብትና ደህንነት ለማረጋገጥ እንዲያስችል በተለያዩ አማራጮች ውስጥ ተጠቃሚ የሆኑ ህፃናትን አጠቃላይ ሁኔታ በመጎብኘት ግብረ መልስ ይሰጣል፤
8. የህፃናት መረጃዎችን እንዲደራጁና በጥንቃቄ እንዲያያዙ ያደርጋል፤
9. የአደራና የጉዳፊቻ ቤተሰብ መረጃ በጥንቃቄ እንዲያያዙ ያደርጋል፤
10. በህፃናቱ ላይ የተለያዩ ጥቃቶችና በደሎች እንዳይደርስባቸው ይከታተላል፤ ጥቃትና በደል ያደረሱ ቤተሰቦች ሲኖሩ ለፍትህ አካላት እንዲቀርቡና ህጋዊ እርምጃ እንዲወሰድባቸው የማድረግ፤
11. በህፃናት ድጋፍና ክብካቤ ዙሪያ ምርጫ ተሞክሮዎችን የመቀመርና የማስፋት፤

41. በአማራጭ የህፃናት ድጋፍና ክብካቤ ዙሪያ የሚሰሩ መንግስታዊ ያልሆኑ አካላት ተግባርና ሃላፊነት

- (1) በህፃናት ድጋፍና ክብካቤ ዙሪያ ለሚሰጡ የአቅም ግንባታ ስራዎች የቴክኒክና የገንዘብ ድጋፍ የማድረግ ፤
- (2) ከመንግስት አካላትና ከህብረተሰቡ ጋር በዘላቂ የህፃናት ክብካቤ ዙሪያ በትብብር የመስራት
- (3) የማህበራዊ ሳይንስ ባለሙያዎችን ማሰልጠንና የማሰማራት፤
- (4) ከሚመለከታቸው የመንግስት አካላት ጋር በቅርበት መስራትና ወቅታዊ መረጃዎችን አደራጅቶ የመያዝና ለሚመለከተው አካል የማቅረብ፤

- (5) የድርጅቱን የስራ ባለደረጃዎች አቅም የመገንባት፤
- (6) ያሰማሩትን የማህበራዊ ሳይንስ ባለሙያና ሌሎች ባለሙያዎች ሙያዊ እገዛ ማድረግ፤
- (7) የማበረሰቡን የአኗኗር ሁኔታ ግምት ውስጥ በማስገባት፤ ማህበራዊ እሴቶችን በማክበር፤ ከማህበረሰቡ ጋር በቅርበት የመስራት፤
- (8) ጠንካራ የማናጅመንት አቅም መፍጠርና ዘላቂነት ያለው ስርአት የመዘርጋት፤
- (9) በህፃናት ዙሪያ የወጡ አለምአቀፍ፣ አህጉራዊና አገራዊ ህጎች፣ ደንቦችንና መመሪያዎችን የማክበርና ተግባራዊ የማድረግ፤
- (10) ፕሮጀክታቸው ሲጠናቀቅ ወይም ወደ ሌላ ተግባራት ሲዘዋወሩ በህፃናቱ ዙሪያ ያሉ ማንኛውም አይነት መረጃዎችን ለመንግስት አካላት የማስረከብ፤ ተግባርና ሃላፊነት አለባቸው፡፡

አባሪ 1: የአደራ ቤተሰብ አገልግሎት ቅጽ

ሀ. የበጎ ፍቃደኛ ቤተሰቦች መመዝገቢያ ቅጽ

ተ.ቁ	ስም	አድራሻ			ስ.ቁጥር	የቤተሰብ ብሃት	ወርሃዊ ገቢ	ቀን	ፊርማ	ምርመራ
		ክልል	ዞን(ክ/ከ)	ወረዳ/ቀበሌ						
1	እናት፤									
	አባት፤									
2										

ለ. የቤት ለቤት ዳሰሳ ጥናት ቅጽ/ Home Study/

1. የአደራ ቤተሰብ እናት ግል መረጃ /Personal Information

ስም _____ የአባት ስም _____ የአያት ስም.....

ቅፅል ስም ካለ _____

የትውልድ ዘመን: ቀን _____ ወር _____ አመት _____ እድሜ: _____

ኃይማኖት _____ ቋንቋ.....

የሚኖሩበት አድራሻ: ክልል..... ዞን(ክ/ከ) _____ ወረዳ..... ቀበሌ _____ የቤት ቁጥር _____ የቀበሌ መታወቂያ ቁጥር.....

ስልክ ቁጥር: የቤት _____ ሞባይል _____ የቢሮ _____

የትምህርት ደረጃ.....የስራ ሁኔታ.....የስራ ቦታ/አድራሻ.....

2. የአደራ ቤተሰብ አባት የግል መረጃ

ስም _____ የአባት ስም _____ የአያት ስም _____

ቅፅል ስም ካለ _____

የትውልድ ዘመን: ቀን _____ ወር _____ አመት _____ እድሜ: _____ ኃይማኖት _____ ቋንቋ _____

የሚኖሩበት አድራሻ: ክልል _____ ዞን(ክ/ከ) _____ ወረዳ _____ ቀበሌ _____ የቤት ቁጥር _____ የቀበሌ መታወቂያ ቁጥር _____

ስልክ ቁጥር: የቤት _____ ሞባይል _____ የቢሮ _____

የትምህርት ደረጃ _____ የስራ ሁኔታ _____ የስራ ቦታ/አድራሻ _____

3. በቤት ውስጥ የሚኖሩ የቤተሰብ አባላት ሁኔታ

ተ/ቁ	ስም	ዕድሜ	ፆታ	ኃይማኖት	የዝምድና ሁኔታ	የት/ት ደረጃ

4. የጋብቻ ሁኔታ

ያገባ _____ ያላገባ _____ የተፋታ _____ ተለያይተው የሚኖሩ _____ የሞተበት/ ችበት _____

(የተጋቡ ከሆነ)ጋብቻው የተፈፀመበት ጊዜ: ቀን _____ ወር _____ ዓ/ም _____

ጋብቻው የተፈፀመበት መንገድ: ባህላዊ _____ ኃይማኖታዊ _____ ማዘጋጃ ቤት _____

በትዳር ተሳስረው የቆዩበት ጊዜ _____

ከዚህ ቀደም ፍቺ የፈጸሙ ከሆኑ የፍቺ ወረቀት _____

ያላገቡ ከሆነ ማስረጃ _____

የሞተበት/ባት ከሆነ ህጋዊ የሞት ማስረጃ _____

5. የህፃናት አስተዳደግ ልምድና ፍላጎት

የፎስተር ቤተሰብ ክብካቤ ለማድረግ ለምን ፈለጉ/ምን አነሳሳዎት?

ያገቡ ከሆነ ሁለቱም የትዳር ጓደኞች የፎስተር ቤተሰብ ክብካቤ ለማድረግ ፈቃደኛ ናቸው? ቢያብራሩልን

በህፃናት ዙሪያ የስራ ልምድ/ተሞክሮ አለዎት? አለኝ _____ የለኝም _____
ልምዱ ካለዎት የነበሩ ጠንካራ ጎኖች ቢጠቅሱልን:-

ልጆችዎ ሊከተሉት የሚገቡ መልካም የስነምግባር ድንገቶች/መመሪያዎች ካሉ ቢዘረዝሩ

_____ያገቡ ከሆነ የትዳር አጋርዎ በህፃናት መልካም ስነምግባር ድንገቶች ይስማማሉ? ቢያብራሩልን

_____በበጎ ፈቃደኝነት የፎስተር ክብካቤ የሚሰጡት ልጅ የቤተሰብዎ አባል ቢሆን ልጆችዎ ምን አይነት ስሜት ሊያደርግባቸው ይችላል ይላሉ

ጓደኞችዎና የቅርብ ዘመዶችዎ በበጎ ፈቃደኝነት የፎስተር ተንከባካቢ ቤተሰብ በመሆንዎ የሚኖራቸው ስሜት ምን ሊሆን ይችላል ይላሉ

6. የገቢ ሁኔታ መረጃ

የበጎ ፍቃደኛ ቤተሰብ እናት የገቢ ሁኔታ መረጃ ዝርዝርና መግለጫ _____

የበጎ ፍቃደኛ ቤተሰብ አባት የገቢ ሁኔታ መረጃ ዝርዝርና መግለጫ _____

7. የጤና ሁኔታ

በቤተሰብዎ ውስጥ የአካል ጉዳት ወይም የጤና ችግር ያለበት አለ? _____

ካለ ቢገለፅ _____

የጤና ችግር ካለ ቤተሰቡ ክብካቤና ድጋፍ የሚሰጡት ልጅን ለመንከባከብ እክል ይሆናል ብለው ያስባሉ?.....

ከሆነ ቢያብራሩ _____

8. የወንጀል ማስረጃ

የበጎ ፍቃደኛ ቤተሰብ እናት የወንጀል ድርጊት ፈፅሞ ያውቃሉ?.....

ካለ ቢገለፅ -----

የበጎ ፍቃደኛ ቤተሰብ አባት ውስጥ የወንጀል ድርጊት ፈፅሞ ያውቃሉ?.....

ካለ ቢገለፅ-----

ከቤተሰብ አባል ውስጥ የወንጀል ድርጊት ፈፅሞ የሚያውቅ አለ?.....

ካለ ቢገለፅ _____

9. ሌሎች

የሚኖሩበት ቤት ሁኔታ? የግል----- የኪራይ..... ጥገኝነት(ከቤተሰብ ጋር).....

የሚኖሩበት አካባቢ ለት/ቤት፣ለጤና ተቋም፣ ለትራንስፖርትና የመገባበያ ስፍራዎች አመችነት..... በብዛት

የሚጠቀሙት የትራንስፖርት አገልግሎት ምንድን ነው?.....

የፎስተር ልጆችዎን አስፈላጊ በሚሆንበት ወቅት ወደ ፍርድ ቤት ፣ወደ ሀኪም ቤት ወይም ለጉብኝት ይዘው ለመውጣት ፈቃደኝነት አለዎት?.....

በቤት ውስጥ የቤት እንስሳ አለዎት?.....ምላሹ አውንታዊ ከሆነ ምንምን እንስሳት እንዳሉ ቢገልጹልን?.....

.....

እንስሳቱ ተከትባል ?.....

የፎስተር ልጆች የት ሊተኙ እንደሚችሉ ቢገልጹልን ? _____ መኝታቸውን ከሌላ ሰው ጋር ይጋራሉ? _____

በአጠቃላይ የሰጠሁት መረጃ ትክክል ስለመሆኑና በመረጃው በማመን እንዲሁም ልጁን/ቷን እንደራሴ የአብራኬ ክፋይ በማየት በጥሩ ፍቅር እና ስነምግባር ተንከባክቤ ለማሳደግ ፍቃደኛ መሆኔን እና በዚህም መላው ቤተሰብ ደስተኛ መሆኑን በፊርማዎ አረጋግጣለሁ፡፡

የበጎ አሳዳጊ ቤተሰብ የእናት

ስም.....

ቀን.....

ፊርማ.....

የበጎ አሳዳጊ ቤተሰብ አባት

ስም.....

ቀን.....

ፊርማ.....

የአደራ ቤተሰብ አገልግሎት አሰጣጥ የገመገመው ባለሙያ

ስም

ፊርማ

ቀን

1.....

.....

2.....

... ..

የህጻኑ እና የአደራ
ቤተሰቦች ፎቶ
ግራፍ

የአደራ ቤተሰብ ክብካቤ አገልግሎት የስምምነት ውል

1. የህጻኑ እና የቤተሰቡ አጠቃላይ መረጃ

የህጻኑ ስም		የአደራ ቤተሰብ ስም
የህጻኑ የትውልድ ቀን	ሕጻኑ ወደ አገልግሎቱ የገባበት ቀን----- ወር----- አመት	አድራሻ
የአደራ ቤተሰብ ክብካቤ አገልግሎት የሚቆይበት ጊዜ	

2. የአደራ ቤተሰብ ክብካቤ አገልግሎት ቤተሰቦች፣ የህጻናን ጉዳይ የሚከታተል የመንግስት ተቋም ወይም የአደራ ሰጭ ተቋማት የሀላፊነት ግእቀፍ

የህጻናን ጉዳይ የሚከታተል የመንግስት ተቋም ወይም የአደራ ሰጭ ተቋማት ግዴታዎች	የአደራ ቤተሰቦች ግዴታዎች
<p>አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ለአደራ ተቀባይ ቤተሰቦች የሰልጠና እድሎችን የማመቻቸት</p> <p>የህጻኑን እድገት ፣ ህጻኑ በአደራ ቤተሰቦቹ ውስጥ ውህደት መፍጠሩንና መላመዳቸውን በመደበኛነት የመከታተል፣</p> <p>ከአደራ ተቀባይ ቤተሰቦች ጋር የተያያዙ ማንኛውንም አይነት ሚስጥር ነክ መረጃዎችን የመጠበቅ</p> <p>በአደራ ቤተሰቦች በኩል ህጻኑን አደጋ ሊጥል የሚችል ድርጊት ከፈፀሙ የህጻናትን ጉዳይ የሚከታተለው የመንግስት አካል/ የአደራ ሰጭ ተቋም ህጻኑን ከቤተሰቡ ሊነጥቅ እንደሚችልና ህጋዊ እርምጃም ሊያስወስድ እንደሚችል፣በዚህ ዙሪያም ለአደራ ቤተሰቦቹ ግንዛቤ መፍጠር</p>	<p>ወደ ቤተሰቡ የሚቀላቀለው ህፃን ልክ ቤተሰቡ ውስጥ እንዳሉት ልጆች እኩል ፍቅርና ክብካቤ እንደሚያገኝ የማድረግ፣</p> <p>የቤተሰቡ ሰላም ቢናጋም እንኳን የህፃናቱ መብትና ደህንነት በጥብቅ የማስጠበቅ፣</p> <p>የአደራ ቤተሰቦቹ በህፃኑ ላይ ምንም አይነት የከፋ ቅጣትና ብዝበዛ እንደማያደርሱበትና አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በአዎንታዊ ዲሲፕሊን እንዲታነጽ የማድረግ፣</p> <p>የህጻኑን አጠቃላይ የጤና ሁኔታ የመከታተል፣ በሚታመምበት ወቅት አስፈላጊውን ህክምና እንዲያገኝ የማድረግ፣</p> <p>ህፃኑ ትምህርቱን በአግባቡ እንደሚከታተልና የትምህርት ቁሳቁሶችን የማሟላት፣</p> <p>ህጻኑ ከተመደበ በኋላ በሚመለከተው አካል ድጋፍና ክትትል ሲደረግ በቅንነት ተባባሪ የመሆን፣ እውነተኛ እና ግልጽ የሆነ መረጃ የመስጠት</p>

<p>እንዳለበት፤</p> <p>የአደራ ቤተሰቦቹ መረጃዎችን በሚፈልጉበት ወቅት ወቅታዊና ችግር ፈቺ ምላሾችን የመስጠት፤</p> <p>ህጻኑ በዘላቂነት ድጋፍና ክብካቤ የሚያገኝበትን (የጉዲፈቻ ተጠቃሚ እንዲሆን ማድረግን ጨምሮ) ስልት እንደሚነድፍ/እንደሚያመቻች፤</p>	<p>በህጻናት መልካም አስተዳደግና ተያያዥ ጉዳዮች ዙሪያ በተለያዩ አካላት የሚሰጡ ስልጠናዎች ላይ በንቃት መሳተፍ እንዳለባቸው፤</p> <p>የአደራ ቤተሰቡ የሚኖርበትን አካባቢ በተለያዩ ምክንያት ለቅቆ ሲሄድ ለአደራ ሰጭ ተቋሙ ቢያንስ ከአንድ ወር በፊት ማሳወቅ እንዳለባቸው፤</p> <p>ህጻኑ ወደ ወላጆቹ መዋሃድ/ መቀላቀል አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ሽግግሩን በማቀላጠፍ የመተባበር እና ሌሎችም</p>
--	---

ከላይ የተጠቀሱትን ግዴታዎችን በማክበር የህጻኑን መብትና ደህንነት ለማስጠበቅ እና በመመሪያው መሰረት ሌሎች ኃላፊነቶች ለመወጣት የተስማማን መሆናን በፊርማችን አረጋግጠናል፡፡

የአደራ ቤተሰብ ክብካቤ አገልግሎት ተዋዋሮች

የህጻናትን ጉዳይ የሚከታተል የመንግስት አካል

ስም-----

ፊርማ-----

የስራ ድርሻ-----

ቀን-----

የህጻናት ማሳደጊያ ተቋም/ የአደራ ሰጭ ተቋም

ስም-----

ፊርማ-----

የስራ ድርሻ-----

ቀን-----

የአደራ ተቀባይ ቤተሰብ

ስም-----

ፊርማ-----

የስራ ድርሻ-----

ቀን -----

ወላጅ ቤተሰቦች (በህይወት ካሉ)

ስም

ፊርማ.....

ቀን.....

የአደራ ቤተሰብ የክትትልና ድጋፍ መከታተያ ቼክ ሊስት (Foster Family Home Visit Check List)

- የተጎበኘው ቤተሰብ ስም
- የህጻኑ ስም
- ቀበሌ.....
- የጎበኘው አካል.....
- ጾታ..... ዕድሜ..... ቀን

❖ **አጠቃላይ መረጃ**

1. የህጻኑ ጤና ሁኔታ

1.1. በህጻኑ ጤና ላይ ያሉ ለውጦችን በተመለከተ -----

1.2. የሚያሳሱበት የጤና ጉዳይ በተመለከተ

የህጻኑ አመጋገብ በተመለከተ-----

2. የህጻኑ የስነልቦናና ማህበራዊ መስተጋብር ሁኔታ

2.1. ህጻኑ ወደ አደራ ቤተሰቦቹ ከገባ በኋላ የታዩ የባህሪ ለውጦችን በተመለከተ

2.2. የህጻኑ የትምህርት አቀባበል ሁኔታ በተመለከተ (ዕድሜው ለትምህርት የደረሰ ከሆነ)

ያረጋገጠው ባለሙያ ስም

የስራ ድርሻ

ፊርማ

አባሪ 2: የሀገር ውስጥ ጉዲፊቻ አድራጊ ቤተሰብ ቅጽ

ጉዲፊቻ ለማድረግ የሚያስፈልገውን የማመልከቻ ቅጽ

ጥያቄው የቀረበበት ቀን.....

1. ጉዲፊቻ ለማድረግ ጥያቄ ያቀረቡት ግለሰቦች

- የአመልካች ሙሉ ስም ጾታ.....
የትውልድ ዘመን..... ሀይማኖት.....
- የጋብቻ ሁኔታ ያገባ ያላገባ የፈታ/ች
- የትዳር አጋር ሙሉ ስም..... ዕድሜ..... ሀይማኖት.....
- የጥንዶቹ/የግለሰብ/ደ/መኖሪያ አድራሻ ክልል..... ከተማ.....
ክፍለ..... ከተማ/ዞን..... ወረዳ..... ቀበሌ..... የአካባቢው ልዩ መጠሪያ ስም..... የቤት ቁጥር..... ስልክ ቁጥር..... ፖ.ሳ.ቁ..... ኢ.ሜይል.....

2. የጤና ሁኔታ ማስረጃ ቀርቧል አልቀረበም

3. የገቢ ሁኔታ ማስረጃ ቀርቧል አልቀረበም

4. ከወንጀል ነጻ ስለመሆናቸው ማስረጃ ቀርቧል አልቀረበም

5. ከአካባቢያቸው ጋር ያላቸው ማህበራዊ መስተጋብር

.....

6. የህጻን አስተዳደግ፣ ጉዲፊቻን እና ወዘተ አስመልክቶ ስልጠና ስለመውሰዳቸው

.....

7. የተፈጥሯዊ ልጆች ብዛት እና የጾታ ስብጥር ሴትወንድ.....ድምር..... በጉዲፊቻ የሚያሳድጉት ልጅ ካለ ወንድ..... ሴት.....ድምር..... አጠቃላይ የቤተሰብ ብዛት.....

8. ጉዲፊቻ ለማድረግ የተነሳሱበት ምክንያት

.....

9. ከጉዲፊቻ ውሳኔ በኋላ የሚመለከተው አካል የቤት ለቤት ጉብኝት እንዲደረግ የሚፈቅዱ ስለመሆናቸውና የድህረ ጉዲፊቻ ክትትል ሪፖርት ወቅቱን ጠብቀው ለማቅረብ ፈቃደኛ ስለመሆናቸው

.....
.....

10. በጉዲፈቻ ለመውሰድ የፈለጉት ህጻንን በተመለከተ ጾታ..... ዕድሜ..... የትምህርት ደረጃ..... ሀይማኖት..... የህጻኑ የጤና ሁኔታ..... (ቸግር የሌለበት) ልዩ ፍላጎት ያለው.....

የህጻኑን የቤተሰብ ሁኔታ በተመለከተ

- ሁለቱም ወላጆች በህይወት ያሉ.....
- አንድ ወላጅ በህይወት ያለ.....
- ሁለቱም ወላጆች በህይወት የሌሉ.....
- ተጥሎ የተገኘ.....

እኔ/እኛ አመልካች/ች አቶ..... እና ወ/ሮ የተባልነው ከላይ በተጠቀሰው አድራሻ ነዋሪዎች ስንሆን ህጻን ከ..... ተቋም/ግለሰብ በአገር ውስጥ ጉዲፈቻ ወስደን ለማሳደግ ስለፈለግን በተቋማችሁ አማካኝነት ድጋፍ እንዲደረግልን በትህትና እንጠይቃለን/እጠይቃለሁ::

የአመልካች ስም.....

ፊርማ

ቀን.....

የትዳር አጋር ስም.....

ፊርማ

ቀን.....

ማስታወሻ:

ከላይ የተቀመጠው ቅጽ እንዳለ ሆኖ ለአደራ ቤተሰብ ክብካቤ ፕሮግራሞች የተቀመጡ ቅጾች ለአገር ውስጥ ጉዲፈቻ ፕሮግራም እንዲመቹ በማድረግ መጠቀም ይቻላል::